

ТОФИГ МАҲМУД

БУ ДӨРД

БӨЛҮК ДӨРДИМИЗ!

Дөгма журдан боғулдуғ,
Бу дөрд бөүк дөрдимиз!
Гоғуратөк гоғурлдуғ,
Бу дөрд бөүк дөрдимиз!

Чал, ашым, чал сазымы,
Динлөйм аазымы,
Јашат елим јазымы,
Бу дөрд бөүк дөрдимиз!

Соруш јурдун балымы,
Дөвтөт һаны, мал һаны,
Һаны Кејча маһалы?—
Бу дөрд бөүк дөрдимиз!

Өрәшмәндик бу јурда,
Өмүрүң кеңди бурда,
Инда нисмәтди гурда...
Бу дөрд бөүк дөрдимиз!

Верялди күндө ферман,
Олмәди дөрдө дөрман,
Бу јолда өлдү Ферман!
Бу дөрд бөүк дөрдимиз!

Сияшлө гарышырым,
Гарыштыб јарышырым,
Бу дөрдлө барышырым,
Бу дөрд бөүк дөрдимиз!

Гөлбиндө агла, ашым,
Сүмең, чал, чәглө, ашым,
Одуну сахла, ашым,
Бу дөрд бөүк дөрдимиз!

ЈАХШЫ ИНСАН, ПИС ИНСАН

Һаны елө бир шүа,
Елө тәрәзи, мизан,
Бир күзүк юми асан
Кестәра биләси
Кимдир

Јахшы инсан,
пис инсан?!
Пислөр мөлдөк доғуна,
Пислөр чичәк доғуна
Бә'әһ елө бүрүңүр.
Онлары гарышымда
Јахшылар пис көрүңүр.
Заман, пислө Јоһашы
Јетпир Јахшылары,
Заман пислөри дејил
Итпир Јахшылары.
Ваһа дүшмүрүк бә'әһ
Јахшыны өз вахтында,
Отурудуғ пислөри
Јахшыларын тахтында.
Јахшыларла бөрәбөр,
Пислөри дә көрүңүр
Вәһифә архасында,
Төңчә Јахшыларын јох,
Пислөрин дә пәрләјыр
Орделлар Јахасында!
Јахшылар арасында
Пислөр—бир Јахшы кими,
Дөрһал көзө көрүңүр
Дивәр нахышы кими...
Түх гөдәр пиләјиллө
Һардаса бир өз јыһыр,
Сопра гачыб, төһкәһәс
Көлиб көмөјө чыхыр.
Она бир алләһ кими
Бахыб гулағ асырым,
Һәтта хејриһаһ кими.
Вағрымыла басырым.
Көрә билмирик онун
Бир дәмчә зәһри вар,
Чүһүн көзөкөрүмәз
Миярәб пиләјиллөр вар!
Миярәб пиләјиллөрини
Көзө, үзө, һәфәсә,
Сәсә, сөзә, дәннәз,
Јерә-көјә, һавәја
Тоз кими Јаја-Јаја
Јашәјырлар дунјада
Јахшылар арасында.
Ејван колләси кими,
Ишығлар арасында,
Тәбиәтдә баллидир
Бу чичәкдир, бу чәјыр...
Јахшы инсан, пис инсан,
Һүнәрни вар, сеч, ајыр!

СӨС

Дунјайым һәр тәрәфи,
Донна, кәнди, Јолу,
Дағ мөһәси, дәрәси,
Шәһәрни сөслә долу...
Бу дунјаны долан, көз,
Һәр јан сәс,
Дилләси,
Бир-биринә банамәз!
Шюһәјини сөси,
Күләјини сөси,
Түтәјини сөси,
Үрәјини сөси...
Һәр сөсин өз әһәнки,
Өз чалары, өз рәңки...
Инсанш сөси,
Заманыш сөси...
Һәр сөс бир ајна кими,
Сөз кими, мә'на кими.
Халғ сөси,
Һағ сөси,
Бу сөсин боғулмасы,
Бу боғулмағдан
Фағырдан фағыр
Бир сәсни доғулмасы...
Вотәһни дағ-дашында сөс,
Бир гызын көз јашында сөс!
Гәзәб, кин сөси,
Шпирин, пәләкни сөси!
Зүмәтәдән доған сөс,
Өдәләти, һагпәтә
Чәләд кими боған сөс!
Сөс кедир дағла-дағла,
Дағдан-даға узаға...
Сүңүтдә зәһәр сөси,
Булулда зәһәр сөси...
Һәј-күдә боғулур
Һәј-күлү шәһәр сөси...
— Еһеј... Јер,
Чаваб вер!
Сөс варса,
Демөк, онда һөјәт вар,
Инсан вар, һаннәт вар!
Дунја сөссиз олмасын,
Мәһсин, сәһсин олмасын...
Нә Јахшыдыр долан, көз,
Һәр јан сәс,
Һәр заман сөс!
Сөс—дунјанын ишығы,
Ишығы, Јарашығы!

